פועלי כל הארצות התאחדו!

זו הדרך

ZO HADEREKH زو هدريخ

גיליון 9, 27 בפברואר 2019

דהאמשה, טיבי, עודה, כסיף ואל-עטאונה (צילום: זו הדרך)

חד"ש תעלה

הברית של החזית הדמוקרטית לשלום ולשוויון עם תע"ל מציבה אלטרנטיבה ראויה לקהל גדול של אזרחים ערבים ויהודים הדורשים צדק, שלום ושוויון

לאחר מו"מ ארוך, הודיעו החזית הדמוקרטית לשלום ולשוויון (חד"ש) והתנועה הערבית לשינוי (תע"ל) בשבוע שעבר (21.2) על ריצה ברשימה אחת בבחירות קרובות.

בראש הרשימה יעמוד חבר הכנסת איימן עודה (חד"ש). בתפקיד יו"ר משותף יכהן ח"כ אחמד טיבי (תע"ל) שיוצב במקום השני.

במקום השלישי נמצאת ח"כ עאידה תומא-סלימאן (חד"ש), במקום הרביעי – ח"כ לשעבר אוסאמה סעדי (תע"ל), במקום החמישי – ד"ר עופר כסיף (חד"ש), במקום השישי – ח"כ יוסף ג'בארין, במקום השביעי – סונדוס סלאח (תע"ל), במקום השמיני – ג'אבר עסאקלה (חד"ש, ר' ריאיון בע' 3), ובמקום התשיעי – טלאל אל-קרנאוי. סוגר את העשירייה הראשונה ח"כ לשעבר יוסף אל-עטאונה (חד"ש).

עם חתימת ההסכם והגשת הרשימה המשותפת לוועדת הבחירות המרכזית, מסר ח"כ עודה: "אני שמח שהסכמנו על ריצה משותפת עם ח"כ אחמד טיבי ותנועתו. זאת שעה שהימין הכהניסטי מתאחד, ואנחנו חייבים לדאוג לא לאבד אף קול".

לדבריו, אל מול ההסתה, הגזענות וניסיונות הדה-לגיטימציה לציבור הערבי – אנחנו מציבים אלטרנטיבה של שמאל אמתי יהודי-ערבי, הפועל למען סיום הכיבוש, למען שלום, למען דמוקרטיה ושוויון. אנו נלחמים למען האינטרסים של שני העמים".

במסיבת עיתונאים שנערכה השבוע (24.2) בחיפה, הוסיף מזכיר חד"ש, מנצור דהאמשה, שריכז את צוות המו"מ מטעם החזית: "עשינו כל שביכולתנו כדי לשמור על קיומה של הרשימה המשותפת. אפילו היינו מוכנים לוותר על ראשות הרשימה ולהקים הנהגה משותפת, אך ללא הואיל מבחינת יתר שותפינו".

דברים בשם אומרם

במשרד השיכון רק יודעים שלא יודעים

"במשרד השיכון מודים כי אינם יודעים על סמך מה נקבע גובה הסיוע בשכר דירה שניתן למשפחות ויחידים נזקקים, ולא עודכן כבר שנים. זאת למרות עליית המחירים בשוק השכירות. 'הסיוע בהשתתפות בתשלום שכ"ד נקבע לפני שנים רבות ולא ניתן כיום להתחקות אחר הבסיס והנתונים שעמדו בבסיס קביעת הסכום', כתבו משרדי המשפטים והשיכון בתגובה לבקשת האגודה לזכויות האזרח".

(לי ירון, "הארץ", 10.2)

פייק דמוקרטיה בליכוד

"מבקר הליכוד, עו"ד שי גלילי, פנה לוועדת הבחירות של המפלגה בדרישה לספור מחדש את הקולות של הפריימריז מחשש לאי-סדרים בקלפי מספר 3 בבני ברק. גלילי כתב כי שרת התרבות מירי רגב השיגה שם 274 קולות על אף שמספר המצביעים באותה קלפי עמד על 60 בני אדם בלבד. בקלפי נוספת בקריית מלאכי זכה שר הקליטה יואב גלנט ב-640 קולות, חרף העובדה שרק 60 מצביעים הגיעו לקלפי.

באתר ההצבעה בנתיבות השיג השר ישראל כץ 1,061 קולות בשעה שהמספר הכולל של המצביעים עמד על 1,047 בלבד. בקלפי של המועצה האזורית הר חברון, השר להגנת הסביבה זאב אלקין זכה ב-75 קולות בעוד שמספר המצביעים עמד על 67 בני אדם בלבד. המבקר הוסיף כי באתר ההצבעה של מצפה יריחו, שאליו הגיעו 153 מצביעים בלבד, יו"ר הכנסת יולי אדלשטיין זכה ב-161 קולות, שר המדע אופיר אקוניס ב-229 קולות, אלקין ל-164 וסגנית שר החוץ ציפי חוטובלי ב-167 קולות".

("ידיעות אחרונות", 11.2)

זו לא בדיחה, כך אמר נתניהו

"כשיהודים וערבים מסכימים כל כך – כדאי להקשיב".

(ראש הממשלה בוועידת ורשה נגד איראן, 14.2)

זו לא בדיחה, כך כתב נתניהו

"זה מפגש גלוי עם נציגים של מדינות ערביות מובילות שיושבות יחד עם ישראל כדי לקדם את האינטרס המשותף של מלחמה באיראן".

(מתוך הטוויטר של רה"מ נתניהו, 14.2)

מרצ זו לא קוקה קולה

"הייתה לי התלבטות אמתית לגבי הצבע של מרצ. רציתי לרענן, אז הכנסנו קצת יותר משחק עם שחור-לבן וירוק. אבל לא נעזוב את הירוק. מרצ מזוהה עם הירוק כמו שאיקאה זה צהוב-כחול וקוקה קולה אדום ושחור".

(עופר שטרית, מנהל הקמפיין של מרצ, "הארץ", 15.4)

סוחר הנשק שאוהב רמטכ"לים לשעבר

"ראש מפלגת חוסן לישראל, בני גנץ, קיבל מאיש העסקים אלפרד אקירוב, בעל השליטה בחברת אלרוב, ערבות של שני מיליון שקל לפעילות מפלגתו".

("כלכליסט", 17.2)

מכתבים למערכת

המערכה לדיור הציבורי בכנסת

בעקבות הריאיון עם ד"ר עופר כסיף שפורסם בגיליון "זו הדרך" האחרון, ולאחר חילופי המשמרות במקום השלישי ברשימת חד"ש לכנסת, חשוב שתימשך המסורת שייצגו חברי הכנסת של חד"ש בעבר למען מאבק נחוש וחשוב. כפעיל חד"ש וכחבר פורום הדיור הציבורי, יש לציין שהן תמר גוז'נסקי והן דב חנין (חברי הכנסת לשעבר מטעם חד"ש) היו פעילים עד מאוד במערכה למען הדיור הציבורי.

כזכור גוז'נסקי חוקקה את חוק זכויות הדייר בדיור הציבורי וחנין עמד בראש שדולת הדיור הציבורי. לטעמי הגישה הסוציאליסטית של מק"י וחד"ש באה לידי ביטוי במאבקים חברתיים אלה. כולי תקווה שמסורת זו לא תשכח.

מיכה רחמן, ירושלים

לא לשכוח את גוז'נסקי ואת חנין

ברצוני לברך את ד"ר עופר כסיף לרגל היבחרו כמועמד של חד"ש בבחירות לכנסת ה-21. אנו ידידים זה שנים רבות ואני מעריך אותו מאוד. יחד עם זאת, התאכזבתי שבריאיון עמו הוא לא ציין את תרומתם של חברי הכנסת תמר גוז'נסקי ודב חנין. חברים יקרים אלה היו מופת פרלמנטרי והגנו על זכויותיהם החברתיות והאזרחיות של יהודים וערבים. לדעתי, בבחירות ההולכות וקרבות יש להקים חזית שמאל רחבה ככל האפשר כדי לקדם את השלום ואת הצדק החברתי.

ברוך ברנע, מזכרת בתיה

דמוקרטיה נוסח אוקראינה

ועדת הבחירות המרכזית של אוקראינה דחתה לאחרונה את מועמדותו לנשיאות של פטרו סימוננקו, מזכיר המפלגה הקומוניסטית. חברי הוועדה הצביעו פה אחד בעד החלטה זו. הם נימקו את ההחלטה לא לאשר את מועמדותו של סימוננקו, בהסתמכות על החוק האוקראיני "לגינוי המשטרים הטוטליטריים הקומוניסטי והנציונל-סוציאליסטי (נאצי) באוקראינה ולאיסור תעמולה לסמלים שלהם". בהחלטה נאמר שהמצע והסמלים של המפלגה הקומוניסטית של אוקראינה אינם חוקיים.

טלמון סילבר, לוד

מה הועילו חכמים בתקנתם

ביום בו התפרסם גיליון 7 של "זו הדרך", ובו דיווח על המאבק בתאונות בענף הבניין, ראתה אור ידיעה ב"הארץ" לפיה "המאבק הציבורי בליקויי הבטיחות באתרי הבנייה, שגובים את חייהם של עשרות פועלים מדי שנה, הביא ב-2018 להסטת פקחים לתחום זה מענפי עבודה אחרים. כעת מתברר שבאותו הזמן חל זינוק של 75% במספר ההרוגים בתאונות בענפי התעשייה, החקלאות, המסחר והשירותים". על כך נאמר: "מה הועילו חכמים בתקנתם".

ז.ד, אום אל-פאחם

ניתן לשלוח מכתבים למערכת באמצעות הדוא"ל
zohaderekh@gmail.com
או לתיבת דואר 26205 ת"א-יפו 6126102

פמיניסטית וקומוניסטית

מועמדת חד"ש-תע"ל לכנסת ח"כ עאידה תומא-סלימאן לקראת הבחירות לכנסת ה-21

ח"כ עאידה תומא-סלימאן (צילום: דוברות הכנסת) נבחרה באחרונה למקום השני ברשימת חד"ש לכנסת, והיא שלישית ברשימת חד"ש-תע"ל לכנסת ה-21. היא רשמה הישג היסטורי לפני ארבע שנים כאישה הערבייה הראשונה בראש ועדה פרלמנטרית – הוועדה לקידום מעמד האישה ולשוויון מגדרי. מדובר בחברת הכנסת הערבייה הראשונה במפלגה לא-ציונית הממלאת תפקיד זה.

היא נולדה בנצרת במשפחה ערבית-נוצרית, ומתגוררת כיום בעכו. יש לה שתי בנות ושני נכדים. בעלה, ג'יריס, מת מסרטן לפני שמונה שנים. ב-1992 ייסדה את הקבוצה הפמיניסטית הערבית "נשים נגד אלימות" ושימשה כמנכ"לית שלה עד היבחרה לכנסת. היא הצטרפה לחד"ש בתחילת שנות ה-90, ומונתה לעורכת היומון "אל-אתיחאד" ב-2011.

בריאיון לג'ודי מלץ ("הארץ" באנגלית), הצהירה חברת הכנסת תומא-סלימאן (54) גלויות כי היא אינה נמצאת בפרלמנט הישראלי על מנת לרכוש חברים חדשים. ואולם, באותו ריאיון הצהירה על מוכנותה "לעבוד עם היריבים הפוליטיים הגדולים ביותר שלה", אם אלה יעזרו לה לקדם נושאים הקרובים ללבה כזכויות נשים וזכויות עובדים.

בריתות פוליטיות ושיתופי פעולה

"מישהו כמוני בבירור לא הולך לכרות בריתות פרלמנטריות רבות לגבי הנושאים הפוליטיים הגדולים", אמרה באותו ריאיון. "אך למדתי שעליי למצוא בעלי ברית עבור סוגיות שאני מנסה לקדם. היום זה האדם הזה. מחר זה יהיה אחר. אני לא שם כדי ליצור חברויות; אני כן שם כדי לקדם שיתופי פעולה שיוכלו לעזור לאנשים שבחרו בי, אך גם לשרת את אלה שלא בחרו בי. גם את מי ששונאים אותי".

כך למשל יזמה ח"כ תומא-סלימאן, יחד עם ח"כ שולי מועלם-רפאלי (הימין החדש), חוק שעבר בכנסת האחרונה, המאפשר לקרבנות התעללות מינית לחשוף את שמם ולחשוף מבחירה את פניהם בתקשורת. אריה דרעי, יו"ר ש"ס ושר הפנים, היה בעל ברית נוסף מהקצה השני של המפה הפוליטית. תומא-סלימאן מספרת כיצד שכנעה את השר דרעי להקצות מיליוני שקלים למעונות יום ביישובים הערביים.

בשיחה עם "זו הדרך", היא מסבירה: "התפקיד שלנו, כסיעת חד"ש, הוא לבנות קואליציות בכנסת הבאה ולהוביל אמירה פוליטית שתהא אלטרנטיבה גם לנתניהו וגם לגנץ"

"עושות הכל כדי שנשים ירגישו לא לבד"

אחד הנושאים המשמעותיים בהם עסקה הוועדה בראשותה היה מצוקת הנשים העגונות, ובדומה לכך – תקנות המסדירות את השימוש במקוואות. כאשר תפקידי הדת והמדינה שלובים זה בזה בישראל, הרי שמלחמות הנוגעות לזכויות הנשים כאן כרוכות פעמים רבות בממסד הדתי.

בדצמבר 2017, למשל, סיירה הוועדה בבית שמש. זאת לאחר שהעיר הפכה שדה קרב מרכזי בעניין הדרת נשים מהמרחב הציבורי. מטרת הביקור הייתה לברר מדוע לא נענתה העירייה לפסיקת בית המשפט שהורתה לה להסיר "שלטי צניעות" שנויים במחלוקת.

בשיחה עם "וואלה", אמרה אז תומא-סלימאן כי חברות הוועדה לא הגיעו לבית שמש כדי להתריס או לעורר פרובוקציות. היא הדגישה: "אנחנו עושות את המוטל עלינו, מגיעות למקומות שבהם נשים הודיעו לנו שהן מרגישות מקופחות ונאבקות למענן. אנחנו עושות הכל כדי שנשים ירגישו שהן לא לבד".

מבט לעתיד

ובכל זאת, למרות שסוגיות פמיניסטיות יקרות ללבה, תומא-סלימאן מספרת כי היא מעוניינת להתפרש לכיוונים אחרים בכנסת ה-21.

בשיחה עם "זו הדרך" היא אומרת: "אני יודעת שאני מזוהה בעיקר עם זכויות נשים, אבל אני רוצה להשפיע יותר בנושאי זכויות העובדים ורווחתם. אני גם רוצה להיות מעורבת יותר במאבק לכינון שלום צודק, לסיום הכיבוש ולהקמת מדינה פלסטינית בצד ישראל בגבולות 1967".

בתשובה לשאלה את מי תעדיף לראות מכהן כראש הממשלה הבא של ישראל – בנימין נתניהו או בני גנץ – מעידה תומא-סלימאן כי אין לה העדפה אמתית. מצד אחד, היא מסבירה כי "יש חשיבות רבה בלחסום את ממשלת נתניהו והכהניסטים". בחוג בית שקיימה השבוע (25.2) בשכונת קריית שלום שבדרום ת"א, אמרה לנוכחים כי "אנחנו לא רוצים שנתניהו יהיה ראש ממשלה. יש לנו ויכוח אדיר עם לפיד וגנץ שבונה קריירה על גופות, אבל עצם העובדה שאולי הם לא יצרפו כהניסטים לממשלה – תהיה הקלה מסוימת".

מנגד, לדבריה, "בני גנץ לא בהכרח יהיה טוב יותר מבנימין נתניהו". "אנחנו כרגע לא בקשר עם המפלגות הציוניות, ובני גנץ חייב להחליט מה עמדותיו ומה סוג הפוליטיקה שהוא רוצה להנהיג אם ירצה לכונן גוש חוסם", אמרה בריאיון שהעניקה לגל"צ השבוע (25.2). "הרצון להתנער מכל מגע עם האוכלוסייה הערבית מעיד על הטיה פוליטית שמובילה בסופו של דבר להסתה גזענית. כך גם לגבי קמפיין של ספירת קופות וניסיון לגזור הון פוליטי ממלחמת עזה 2014".

ואולם, למרות הפסימיות הגוברת בקרב הישראלים והפלסטינים באשר לכדאיות פתרון שתי המדינות, מאמינה תומא-סלימאן כי הוא בהחלט ישים. "יצחק רבין, כשהיה ראש ממשלה, סגר את הדלת על חזון המתנחלים של ארץ ישראל השלמה. אלא שאז בא נתניהו והחיה אותו", היא מתארת ל"הארץ". "אני סבורה שיש חלון הזדמנויות להחזיר אותו לשולחן. אחרת, שני העמים בארץ זו יילחמו עוד 70 שנה".

חבירה לכהניסטים היא פועל יוצא מהשקפת עולמו של ביבי

מאת **אבישי ארליך**

העסקה הסיבובית של נתניהו, ששידל את הבית היהודי להתאחד עם עוצמה יהודית תמורת שריון מקום ברשימת הליכוד לח"כ של הראשונים, היא עסקת פיגולים.

היא עשויה להכניס לכנסת – בדלת הקדמית – תנועה כהניסטית גזענית, שמפלגת האם שלה הוגדרה בעבר בלתי-חוקית. מעשה זה, שספק רב אם הוא בכלל חוקי (מבחינת חוקי הבחירות לכנסת), גרר גינויים נרחבים אפילו בקרב הארגונים הממסדיים של יהדות ארה"ב דוגמת איפא"ק.

ארגונים אלה מכירים היטב את הרב מאיר כהנא (ר' צילום) ואת הליגה להגנה יהודית, המוגדרת ארגון טרור בארה"ב. הם מתעבים אותם בשל היותם מקבילה יהודית לארגונים ניאו-נאציים וגזעניים במדינה זו.

בליכוד מנסים להתחמק מאחריותם למתן לגיטימציה לגזענות ולטרור יהודי. הם פוטרים עצמם בטענה כי מדובר בבלוק טכני למניעת איבוד קולות בלבד.

הליכוד אף תוקף את מבקריו תוך יצירת שקילות שקרית בין ההכשר לכהניזם לבין הנכונות לפיד וגנץ, לכאורה, לקבל את התמיכה של גוש חוסם של חד"ש והמפלגות הערביות (ר' ע' 5).הטיעון הזה, כשלעצמו, הוא גזעני. אין שום סיבה דמוקרטית או חוקית שאזרחי ישראל הערבים-פלסטינים לא ישותפו בממשלה, בגוש חוסם או בכל החלטה הנוגעת גם להם. העובדה שלא היו עד כה בקואליציה היא, כשלעצמה, כתם שחור על הדמוקרטיה הישראלית. הנציגים הפרלמנטריים הערבים נמצאים בכנסת בזכות מצביעיהם ועל פי חוק.

השמצתם כבוגדים היא חלק ממסע הדה-לגיטימציה והשנאה שמנהל ביבי זה שנים, בייחוד נגד הפלסטינים אזרחי ישראל אך גם נגד כל המפלגות משמאל לליכוד. ביבי מגדיר את גבולות השייכות לקולקטיב האזרחי באופן המחרים את יריביו והמכשיר את הדרתם ואת האלימות כלפיהם.

את חוסר המעצורים של נתניהו בהכשרת הכהניזם יש להבין בהקשר רחב יותר של השקפת עולמו. נתניהו כבר מזמן אינו מעגן את עיקר התמיכה בישראל בזיקה אליה של היהודים בעולם, אלא רואה עצמו כמשנה לטראמפ וכמנהיג עולמי.

הוא מתערב בסכסוכים פנים-אמריקאיים, פנים-אירופיים, באסיה, בדרום אמריקה, באפריקה ובמזרח התיכון. נתניהו כרת ברית עם אוונגליסטים, עם ויקטור אורבן, עם מודי בהודו ועם בולסנארו בברזיל.

לנתניהו אין אלהים חוץ מעצמו, אבל הוא מיסיונר של אידיאולוגיית "התנגשות הציוויליזציות" ונושא צלב במאבק מיתי בין העולם "היודו-נוצרי" לבין האסלאם.

במסגרת תפישה זו הוא מטהר ומלבין מנהיגים אסלאמופוביים וגזעניים, ומתכחש לגזענות הגוברת בימין בארה"ב ובאירופה. הוא תומך בארגונים בעלי עבר נאצי ופשיסטי ומתנפל על השמאל, בישראל ובעולם, שמגן על זכות הפלסטינים להגדרה עצמית ולזכויות אדם, כאילו הם-הם הסכנה האנטישמית.

ארגונים יהודיים מתקדמים בחו"ל חשים את הסכנה ליהודים ולמוסלמים נוכח עליית התנועות והמפלגות הגזעניות והאסלאמופוביות, ולכן משתפים פעולה עם כוחות מתקדמים אחרים, יהודים ולא-יהודים, במאבק בהן.

ביבי מוכר את שארית משאב "הסמכות המוסרית" של ישראל (כמדינת קרבנות האנטישמיות), תוך מתן לגיטימציה לימין הגזעני העולמי, בתמורה לתמיכה בכיבוש ואף בבניית בית מקדש שלישי במזרח ירושלים.

כך למשל, בעוד שהאיחוד האירופי תומך בהסכם הגרעין עם איראן שהשיג אובמה, טראמפ (בהשפעת ביבי) יצא נגדו והשית מצור כלכלי דורסני על איראן. מערב אירופה מסויגת, במידת מה, ממדיניות ארה"ב במזרח התיכון; כלכלת אירופה נפגעת מהסנקציות והאירופים גם לא מאמינים שדחיקת איראן לפינה תוביל לכניעתה.

אירופה אינה רוצה במלחמה באיראן. לעומת זאת, אצל ביבי הפך המאבק נגד איראן אובסיה (איראנופוביה). ישראל בהנהגת נתניהו לקחה על עצמה להנהיג מאבק עולמי נגד איראן. בתוך האיחוד האירופי מנסה ביבי להנהיג את גוש ווישיגראד, גוש אנטי-איראני ופרו-טראמפ, של מדינות שברובן היה שלטון קומוניסטי ושולט בהן כיום משטר קפיטליסטי-חזירי, פופוליסטי ימני, שמרני, לאומני, סמכותני וגזעני.

האובססיה האיראנית אף היא גורם המטה את התייחסותו של נתניהו כלפי הימין הקיצוני בעולם. היא מוליכה אותו לחפש בריתות גם עם כוחות הריאקציה הערבית בראשות סעודיה ובעלות בריתה. גישה זו מלאה סתירות פנימיות.

לפי תפישת עולמו של נתניהו, כל הסכם שלום הכולל כינון מדינה פלסטינית סותר את האקסיומה לפיה ארץ ישראל כולה שייכת ליהודים בלבד. לפי נתניהו, במדינה היהודית, ש"חוק הלאום" הוא רק תחילת מימושה, לא תתכן אזרחות מלאה ושוויון אמתי של הפלסטינים, גם לא בתחומי מדינת ישראל.

המסקנה היא שמבחינת נתניהו לא יכולות להיות לא שתי מדינות ולא מדינת כל אזרחיה. תפישת נתניהו את ישראל היא, בהכרח, כמדינת אפרטהייד, לרבות טיהור אתני וטרנספר. אז מה הבעיה, בעצם, בהכנסת הכהניסטים לכנסת? ואם כפועל יוצא מהנחה זו, לבצלאל סמוטריץ' ניתנה ההבטחה לכהן כשר החינוך או השיכון, מדוע לא מרזל, גופשטיין ובן-ארי?

נתניהו מפחד מגוש חוסם

ולכן מלבה הסתה גזעני המכשירה את הכהניזם

מאת **יוסף לאור**

1. "ביבי לחוץ" היא אמרה שחוזרת פעמים רבות עד כדי מיאוס. הפעם אפשר להשתמש בה בלב שלם. בנימין נתניהו חושש ומפוחד מאובדן שלטונו, ולכן כבר בנאומי הבחירות הראשונים שלו פנה למחוזות ההסתה.

האויב שנתניהו מסמן בנאומיו, איך לא, הוא הציבור הערבי. הטרמינולוגיה אף היא מוכרת: "גוש חוסם עם הערבים". זאת הייתה האשמה גם לגבי יצחק הרצוג וציפי לבני בבחירות הקודמות. אז, ב-2015, התוצאה הייתה הקואליציה הימנית של נתניהו: 61 בלי ליברמן, 67 עמו.

כעת המצב שונה. התחזקות המרובע גנץ-לפיד-אשכנזי-יעלון משנה את המצב הבין-גושי. לפי סקר שראה אור ב"ידיעות אחרונות" (24.2), מייצרות רשימות כחול לבן, העבודה, חד"ש-תע"ל, מרצ ורע"ם-בל"ד בלוק בן 60 מנדטים.

גזענותו ודברי ההסתה של נתניהו נועדו לא רק "לגרוף קולות". יש להם תפקיד משמעותי בדה-לגיטימציה של ברית עם חד"ש והמפלגות הערביות כדי להחליף שלטון.

בנימין נתניהו מכוון את ההסתה הזו לחוגי המרכז, כי הוא פוחד מגוש חוסם שיפיל את שלטונו. לכן הוא ודובריו משננים בכל נאום ונאום את האמרה לפיה "גנץ ולפיד יקימו ממשלה בתמיכת הערבים".

גם יאיר לפיד מבין זאת, ולכן סירב להתבטא נגד גוש חוסם. כשהתארח ב"פגוש את העיתונות" (23.2), ניסתה העיתונאית רינה מצליח לחלץ ממנו כותרת ("אתם תשבו או לא תשבו בגוש חוסם יחד עם הערבים?"). לפיד השיב כי "גוש חוסם נוצר מעצמו ולא יוצרים אותו".

נכון, יאיר לפיד נשא ב-2013 את נאום "הזועביז" כשחשב שזה ישתלם לו. אך מאחר שלפיד מעוניין יותר מכל להיות בשלטון, אין לו ברירה אלא להבין שלגוש שהוא חלק ממנו אין דרך להגיע ל-61 מנדטים בלי המיעוט הערבי-פלסטיני. עופר שלח, חברו למפלגה, היה אפילו ברור יותר בדבריו וטען (22.2) כי רשימת כחול לבן בהחלט מכוונת לגוש חוסם.

2. במסגרת מאמצי הימין הרבים להסית נגד שותפות ערבית-יהודית ולתת תוקף לשותפות עם הימין הקיצוני, בולטת דמות עיקרית ושמה עמית סגל. העיתונאי הימני מתאמץ כבר יותר משבוע להכשיר את האיחוד המפד"לי-כהניסטי, כשטענתו העיקרית היא לגבי "צביעותו של השמאל". הוא טוען נגד השמאל הישראלי הרואה בבל"ד ובראאד סלאח שותפים לגיטימיים, אך דוחה את הכהניסטים איתמר בן-גביר ובנצי גופשטיין.

אנשי הימין בזירה הפוליטית מהדהדים קו זה. דובר הליכוד ארז תדמור שחרר (23.2) הצהרה לפיה "כל חברי המפלגות הערביות הם תומכי טרור". ההשוואות שעושה הימין משוללות כל יסוד: הכהניזם הוא זרם גזעני-לאומני קיצוני ונדחק לשולי הלגיטימיות במדינות אירופה ובצפון אמריקה. בישראל ובארה"ב, תנועת "כך" מוגדרת ארגון טרור.

שנאת הערבים היא בסיס הכהניזם: בן-ארי קורא פעם אחר פעם לטרנספר ולטיהור אתני; בן-גביר מצדד בעמדותיו של הרב כהנא; וגופשטיין מפעיל את ארגון להב"ה הגזעני והאלים. אלה שהעניקו להם לגיטימיות מנסים להלבין את עצמם בהסתה הפוסלת, למשל, את מפלגת בל"ד, למרות שזו שותפה לחזון של פתרון שלום על בסיס שתי מדינות דמוקרטיות זו בצד זו ושוויון למיעוט הערבי בישראל.

סגל מרבה להזכיר בתכנית הרדיו שלו, בטורו ב"מעריב" ובפינתו ב"פגוש את העיתונות" את הרשעתם של בשארה, ע'טאס וזחאלקה. אך על ראש המרשיע בוער הכובע. אין אדם נשפט בשל מעשי הוריו, אך מעניין לציין כי אביו של עמית סגל, חגי, היה חבר בארגון הטרור "המחתרת היהודית" שהטמין פצצות במכוניתו של ראש עיריית אל-בירה, אבראהים טאוויל ומִלכדה את מכוניתו של ראש עיריית רמאללה, כרים ח'אלף.

סגל איננו רק "הבן של", אלא שותף מרכזי במאמצי נתניהו והתקשורת הימנית לייצר לגיטימציה לגוש הנע בין הימין הקיצוני נוסח נתניהו לזה של הרב כהנא. הדרך היחידה להפיל אותו היא שותפות יהודית-ערבית שתחסום את הימין הקיצוני ותשרטט עתיד של שלום ושוויון לשני העמים.

מפגינים במרכז ח'רטום ביום חמישי שעבר (צילום: אל-מידאן)

נעצרו ראשי המפלגה הקומוניסטית

סודאן: בין רודנות להתקוממות עממית

אלפים רבים של מפגינים זועמים גדשו בשבוע שעבר (21.2) את רחובות הערים המרכזיות בסודאן. לדברי אחד מראש המפלגה הקומוניסטית "מחאות ההמונים, בייחוד של עובדים ושל ראשי האיגודים המקצועיים, הן נקודת המפנה בהפגנות שהחלו בדצמבר ומטרתן להפיל את הרודנות".

למחרת הודיע נשיא סודן עומר אל-באשיר על פירוק הממשלה, וקרא לפרלמנט הסודני לעכב את יישום התיקונים לחוקה שיאפשרו לו להתמודד בבחירות 2020. אל-באשיר הכריז, כמו כן, על מצב חירום במדינה. זאת נוכח המחאות הציבוריות הגדולות המסכנות את המשך שלטונו במדינה האפריקאית.

זמן קצר לפני נאומו של אל-באשיר, ששודר בטלוויזיה הממלכתית במדינה, דיווחו תושבים בבירה ח'רטום כי כוחות הביטחון פיזרו הפגנת אלפים באמצעות ירי גז מדמיע.

בעקבות נאומו של הנשיא, קראו איגודי העובדים שהובילו את המחאה נגד השלטון בשבועות האחרונים להגביר את ההפגנות. אל הקריאה הצטרפה המפלגה הקומוניסטית, שראשיה – לרבות המזכ"ל מוחמד מוכתר אל-ח'טיב – נעצרו בימים האחרונים.

בדצמבר האחרון פרצו במדינה הפגנות על רקע מחירי הלחם והדלק הגבוהים, שהפכו עד מהרה למחאה נגד שלטונו של אל-באשיר. לפי הרשויות במדינה, נהרגו 31 בני אדם מאז פרוץ ההפגנות, אך פעילים חברתיים טוענים כי מניין ההרוגים כפול ועומד על 60.

כמו כן, מאות מפגינים, בהם מנהיגי אופוזיציה, פעילים ועיתונאים נכלאו בידי השירות החשאי בחודשים האחרונים. יצוין שאל-באשיר מבוקש בבית הדין הבין-לאומי בגין מעורבותו ברצח העם בדרפור.

בנובמבר 2017 "חדשות 10" פרסמו כי שליח מיוחד של משרד החוץ הישראלי נפגש לפני כשנה, בחשאי, באיסטנבול עם בכירים בממשלת סודאן. זאת בניסיון לחדש את הדיאלוג בין המדינות.

כמו כן, בספטמבר 2016 נחשף ב"הארץ" שעל רקע ההתרחקות הסודאנית מאיראן, פנתה ישראל לארה"ב ולכמה ממדינות האיחוד האירופי ועודדה אותן לשפר את יחסיהן עם סודאן ולנקוט כלפיה מחוות, בייחוד בתחום הכלכלי.

פקידים ישראלים בכירים אמרו אז שהמסר הישראלי לארה"ב ולמדינות אירופה היה כי אסור להתעלם מהצעדים החיוביים מצד סודאן ושיש לתגמל את האחרונה בהתאם.

אחד הצעדים שהציעה ישראל לכמה מדינות אירופיות לנקוט – היה סיוע לסודאן בהתמודדות עם החוב החיצוני העצום שלה, המתקרב ל-50 מיליארד דולר. ישראל אף הציעה לשקול את האפשרות למחוק חלק מהחובות.

נמרוד עובד

עתרו לבג"ץ כדי לעצור את ייצוא הנשק לדרום סודאן

עו"ד איתי מק הגיש עתירה לבג"ץ בדרישה לעצור את כל הייצוא הביטחוני הישראלי לדרום סודאן. העתירה הוגשה בשמם של עשרות פעילי שמאל, ונכתב בה שלמן 2013 מתנהלת מלחמת אזרחים רצחנית בדרום סודאן.

עד כה ישנם לפחות מאות אלפי הרוגים, מיליוני פליטים, עקורים ואזרחים הסובלים מרעב.

אין מחלוקת כי הצדדים הלוחמים, ובייחוד ממשלת דרום סודאן והמיליציות הקשורות אליה, מעורבים בפשעים נגד האנושות, פשעי מלחמה והפרות חמורות של זכויות אדם ושל החוק הבינלאומי.

לדברי העותרים, "רב הנסתר על הגלוי לגבי המעורבות הישראלית במלחמת האזרחים, אך אין מחלוקות כי כוחות הביטחון הדרום סודאניים והמליציות הקשורות אליהם ביצעו ומבצעים פשעים נגד האנושות, פשעי מלחמה והפרות חמורות של זכויות אדם – גם באמצעות נשק ישראלי".

עובדי נמל פורט סודאן פתחו בשביתה נגד ההפרטה

כ-2,000 עובדי נמל הים בעיר פורט סודאן פתחו בשביתה נגד ההפרטה. זאת על רקע חתימת הסכם עם מפעיל פיליפיני. השביתה במסוף המכולות הדרומי בנמל החלה במקביל לביקורו של ראש ממשלת סודאן בנמל. הוא ניסה לשכנע את העובדים כי ההסכם טוב.

עות'מאן טאהר, מראשי ועד העובדים בנמל פורט סודאן, הצהיר כי העובדים לא יפסיקו את שביתתם עד שהסכם ההפרטה לא יבוטל.

יצוין כי ההסכם להעברת זכויות הניהול של הנמל הסודאני לחברה הפיליפינית נחתם בתחילת השנה. הוא אמור להיות מיושם כבר בחודשים הקרובים. השביתה פרצה במקביל להפגנות ולמחאות ברחבי סודאן נגד המדיניות הכלכלית והחברתית של המשטר האסלאמי-שמרני.

ספר חדש מאת כרמית גיא

על ציונות וקומוניזם

לקראת ציון 100 שנה למפלגה הקומוניסטית בארץ ממשיכים להתפרסם ספרים ומחקרים העוסקים בתנועה ופעיליה. לפני שבועות מספר, ראה אור הספר "חלום ושבר – סיפורם של הקומוניסטים העברים 1943-1949". הספר ראה אור בהוצאת כתר וכתבה אותו העיתונאית כרמית גיא.

ספר זה נכתב בהזמנה, בדומה לספרה של גיא "דב לאוטמן לא מרים ידיים" (2011), שנכתב על חייו של מי שהיה במשך שנים רבות נשיא התעשיינים. הספר החדש עוסק במפלגה שהוקמה ב-1943 והתפזרה כשנה לאחר קום המדינה. שמה היה המפלגה הקומוניסטית העברית.

מדובר בקבוצה של פורשי המפלגה הקומוניסטית הפלשתינית (פק"פ), שבהמשך הגדירה את עצמה האיגוד הקומוניסטי החינוכי בארץ ישראל בראשות שמואל אטינגר. לאחר פרישתם (1940) הקימו תנועה בשם "אמת" שפעלה לשילוב בין קומוניזם לציונות. ב-1942, לאחר שפק"פ הפכה מפלגה חוקית, חזרו חברי "אמת" לשורותיה אך איחוד זה לא החזיק מעמד. כעבור שנה הם שוב פרשו מהמפלגה, ולאחר החלטת ברה"מ לתמוך בתכנית החלוקה הקימו את מפלגת "הקומוניסטים העברים".

המפלגה פעלה עד לאחר הקמת המדינה ואז התאחדה עם המפלגה הקומוניסטית היהודית-ערבית – מק"י. אחד מחברי הכנסת של מק"י אף נמנה עם מנהיגי "העברים", אליעזר פרמינגר. הוא פרש ממק"י ב-1949 לאחר הבחירות לכנסת הראשונה, ושאף להקים שוב את המפלגה העברית. אך לאחר פיזורה חלק מחבריה הצטרפו למפ"ם, אחרים שבו למק"י ורובם נטשו את הפעילות הפוליטית כדי לעשות לביתם.

המפלגה הקימה תנועת נוער שנקראה אף היא "הקומוניסטים העברים". התנועה ניסתה כאמור לשלב בין השקפות ציונות לקומוניסטית ולכן לא קיבלה לשורותיה חברים ערבים. בראש התנועה עמד אטינגר, לימים פרופסור להיסטוריה באוניברסיטה העברית. מהספר עולה כי בקרב הקומוניסטים העברים פעלו בין עשרות למאות חברים.

100 מאה שנים למפלגה

יצוין שעל הניסיון לשלב בין מרקסיזם לציונות פורסם לאחרונה ספרו של ד"ר טל אלמליח "אנשי האתמול – הקיבוץ הארצי-השומר הצעיר ומפ"ם" (הוצאת אוניברסיטת בן גוריון) שזכה לסקירה במדור זה של "זו הדרך" (גיליון 4, 3.1).

התיזה של גיא פשוטה למדי: הקומוניסטים העברים, רובם צעירים וילידי הארץ, היו תמימים ועמודותיהם מובנות ואף נכונות; ואילו פעילי מק"י ומנהיגיה היהודים והערבים היו תמצית הרוע שבמקרה הטוב "פעלו לפי הוראות ממוסקבה".

כמובן שאין בספר כל התמודדות ביקורתית בשאלה אם ייתכן בכלל שילוב בין קומוניזם לציונות. כמו כן, אין ניסיון להבין את תולדות התנועה הקומוניסטית הבינלאומית. בשנים בהן הוקם "האיגוד החינוכי הקומוניסטי" בארץ, למשל, התלקח פולמוס חריף בתנועה הקומוניסטית העולמית סביב עמדותיו של מזכ"ל המפלגה הקומוניסטית של ארה"ב, הארל ברוודר, שדגל ב"פיוס בין קפיטליזם לקומוניזם" ואף בפיזור מפלגתו לשם הקמת "איגוד חינוכי" ותו לא.

ואולם, חרף שטחיות, חד-צדדיותו והטעויות הרבות שבו, יש בספר תרומה ולו צנועה לתולדות הקומוניסטים בישראל. זאת, בייחוד בשל סיפורם של הפעילים הקומוניסטים הצעירים בירושלים, בתל אביב ובחיפה, הדו"חות שהפיקו סוכני ההגנה בקרב הקומוניסטים ושיתוף הפעולה שלהם עם שירותי הביטחון של המנדט.

אפרים דוידי

תורמים ספרים מתקדמים לספריות הציבוריות ואקדמיות

בשבוע שעבר החל מבצע תרומת ספרים מתקדמים לספריות האקדמיות והציבוריות. כל הספרים ראו אור בשנים האחרונות בהוצאת נובמבר. ספרי נובמבר היא "הוצאת ספרים אידאולוגית ששמה לה למטרה להציג בפני הציבור הישראלי קולות אחרים שאינם זוכים לחשיפה מספקת", מסר מנהל ההוצאה ד"ר ישי מנוחין. "כך אנו לוקחים חלק בשיח הישראלי העכשווי על אודות דרכה של החברה הישראלית בעבר ובהווה ושואפים לקדם תפיסת עולם שבמרכזה מאבק למען ערכים דמוקרטיים, זכויות אדם ושלום", הוסיף.

לדבריו, ספריות אקדמיות רבות חסרות חלק ניכר מספרי ההוצאה. כך גם לגבי ספריות עירוניות וסביר להניח שגם ספריות בבתי הספר התיכוניים.

התורמים מתבקשים לבחור בספרים מתוך קטלוג ההוצאה וספריה כלשהי, אליה הרוכש יתרום את הספר שקנה. בין הספרים: "כיבוש וסירוב", "אקטיביזם ושינוי חברתי", "50 מושגים, עדויות וייצוגים של הכיבוש" וספרה האחרון של נעמי קליין "לא זה לא מספיק". ניתן לקבל פרטים נוספים על המבצע בספרי נובמבר (ת.ד. 80604, מבשרת ציון 9074403) או באמצעות האתר: http://www.novemberbooks.co.il

יחד נגד הגירוש

פעילות בכינוס המחאה בסוף השבוע (צילום: האיחוד למען הילדים)

לפי דיווחה של לי ירון (״הארץ״, 17.2), החלה בשבועות האחרונים משטרת ההגירה בישראל במעצר ילדים שנולדו בארץ יחד עם הוריהם במטרה לגרשם. לפחות 18 אימהות ושני אבות נעצרו. 21 ילדיהם מיועדים לגירוש בקיץ הקרוב.

בתגובה, התארגנו קבוצה של מהגרות ומהגרי עבודה מהפיליפינים ומארצות אחרות (כולם הורים לילדות ולילדים הלומדים במערכת החינוך המקומית) תחת השם ״איחוד הילדים הישראלים״.

האיחוד ערך בסוף השבוע האחרון (23.2) אירוע ציבורי ראשון מתוך שורה של אירועי מחאה שייערכו בשבועות הקרובים. האירוע התקיים ב״אברהם הוסטל״ בתל אביב, ובמהלכו סיפרו הורים על מאבקם נגד הגירוש.

מאות רבות התאספו באירוע זה, והשתתפו בו גם כל חברי סיעת אנחנו העיר במועצת העירייה תל אביב-יפו: חברי הקואליציה אמיר בדראן ומוריה שלומות וחברת האופוזיציה שולה קשת וכן סגן ראש העיר אסף הראל,. כל חברי המועצה התחייבו לפעול נגד גירוש תושבי העיר הפיליפינים.

התעוררות סוציאליסטית

ברני סנדרס הכריז בשבוע שעבר על כוונתו לרוץ נגד טראמפ בבחירות 2020 בארה״ב; ג׳רמי קורבין מנהיג סדר יום רדיקלי במפלגת הלייבור בבריטניה; וז׳אן-לוק מלאנשון מאיים על עמנואל מאקרון משמאל בצרפת. מנהיגים אלה מושכים אחריהם המוני צעירים שמאסו בסדר הקיים.

זה גל חדש של סוציאליסטים מחויבים המאתגרים את הסדר הניאו-ליברלי השלי ואת ההידרדרות הימנית-הקיצונית שמובילים טראמפ, נתניהו ודומיהם. אפילו ״אקונומיסט״, השופר הקפיטליסטי המוביל, הקדיש את השער האחרון שלו ל״סוציאליזם מיליניאלי״.

הגל החדש של הסוציאליסטים מבין כי רק כלכלה שוויונית שסוגרת את הפערים החברתיים, השקעה ציבורית מאסיבית, מאבק עיקש בגזענות ובהתחממות הגלובאלית, אג׳נדה פמיניסטית בלתי-מתפשרת ומדיניות של שיתוף פעולה בינלאומי (במקום אימפריאליזם דורסני) – יכולים להוביל את העולם לעתיד של שגשוג, של שוויון ושל צדק.

גם כאן בארץ יש אלטרנטיבה סוציאליסטית, יהודית-ערבית, המובילה את הדרך לעתיד של שינוי. קוראים לה חד״ש.

נמרוד אלכסנדרוביץ׳

החזית הדמוקרטית לשלום ולשוויון - יפו

אסיפה ציבורית לקראת הבחירות לכנסת ה-21 ואירוע הוקרת תודה לח״כ **דב חנין**, המסיים כהונה בת 12 שנים בכנסת

יום ה׳, 28 בפברואר, 20:00, השקמה 3

מפגש פתוח עם איימן עודה בירושלים

ח״כ **איימן עודה**, ראש רשימת חד״ש-תע״ל לכנסת ה-21, מגיע למפגש פתוח במרקיה בירושלים

יום א׳, 3 במרס, 19:30, כורש 4, ירושלים

חד״ש: חוג בית בתל אביב

חוג בית בהשתתפת ד״ר **עופר כסיף**, מועמד חד״ש-תע״ל לכנסת

יום ה׳, 28 בפברואר, 20:30, רמברנדט 23, תל אביב

מק״י וחד״ש - חיפה

מזמינות לערב לזכרו של **מוסא נאסיף** במכון אמיל תומא החיפאי

מוצ״ש, 2 במרס, 20:00, לוחמי הגטאות 27, חיפה

הקרנת הסרט ״סיפורים מהרכבת״

במסגרת פסטיבל סולידריות לקולנוע ולזכויות אדם את חלקי הסרט ביימו **קן לואץ׳, ארמנו אומלי ועבאס קיארוסטמי**. בתום ההקרנה ייערך דיון בהשתתפות ד״ר **אפרים דוידי**

יום ה׳, 28 בפברואר, 20:00, הגיבורים 60, חדרה

מועדון קולנוע בגדה השמאלית

71 פרגמנטים של כרוניקה מקרית - מיכאל הנקה

1994, אוסטריה (גרמנית; כתוביות באנגלית)

מוצ״ש, 2 במרס, 20:00, אחד העם 70, ת״א

ת״ד 26205, ת״א 6126102, טל׳ 03-6293944, פקס 03-6297263, info@maki.org.il
אתר מק״י : www.maki.org.il , אתר חד״ש : www.hadash.org.il